

Spørgsmålet om hvorvidt kongehusets arkivalier skal indgå under arkivlovens anvendelsesområde, er også behandlet i betænkningen. Arbejdsgruppen er delt på dette spørgsmål, idet forvaltningsrepræsentanterne ikke mener, at der er behov for at regulere forhold vedrørende kongehusets arkivalier i arkivloven, mens brugerrepræsentanterne mener, at kongehusets arkivalier, for så vidt de knytter sig til kongens funktion som statsoverhoved, bør betragtes som offentlige arkivalier og være tilgængelige efter arkivlovens bestemmelser herom.

Kulturministeriet kan tilslutte sig forvaltningsrepræsentanternes indstilling i betænkningen og finder således ikke, at der er anledning til at ændre ved de gældende forhold vedrørende kongehuset. For så vidt der er tale om arkivalier, der belyser regentens funktioner som statsoverhoved, dvs. funktioner, som regenten ifølge grundloven udøver gennem ministrene, vil disse arkivalier befinde sig i det pågældende ministeriums arkiv.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny. Det præciseres, at loven gælder for offentlige arkivers virksomhed med hensyn til private arkivalier. Denne virksomhed er nærmere reguleret i lovforslagets kapitel 11 (§§ 44-50). Der henvises til bemærkningerne hertil.

Kapitel 2

Offentlige arkiver

Til § 2

Bestemmelsen er ny. Formålet med bestemmelsen er en præcisering af, at de offentlige arkiver består af Statens Arkiver samt af kommunale arkivinstitutioner. Statens Arkiver samarbejder med kommunerne om arkivmæssige spørgsmål.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 1. Bestemmelsen fastlægger, at Statens Arkiver udgør en organisatorisk helhed under rigsarkivarens ledelse. Under hensyn til at Rigsarkivet er omtalt i grundlovens § 8, findes det hensigtsmæssigt fortsat udtrykkeligt at omtale Rigsarkivet i bestemmelsen.

Statens Arkiver omfatter følgende institutioner: Rigsarkivet, Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, Landsarkivet for Fyn, Landsarkivet for Nørrejylland, Landsarkivet for Sønderjylland, Erhvervsarkivet og Dansk Data Arkiv.

Rigsarkivet modtager arkivalier, der afleveres fra centraladministrationen, samt landsdækkende statslige institutioner. Landsarkiverne modtager arkivalier, der afleveres af lokale statslige myndigheder og institutioner, samt anerkendte trossamfund. Landsarkiverne modtager endvidere arkivalier, der afleveres fra kommunale myndigheder og institutioner. Såvel Rigsarkivet som landsarkiverne indsamler og bevarer derudover private arkivalier fra enkeltpersoner, foreninger og institutioner. Erhvervsarkivet indsamler og bevarer arkivalier af væsentlig betydning fra erhvervslivets organisationer og virksomheder. Dansk Data Arkiv indsamler og bevarer forskningsregistre især inden for de samfundsvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige områder.

En række funktioner udføres af alle institutioner, f.eks. er der læsesals- eller formidlingsfunktioner ved samtlige institutioner under Statens Arkiver. Andre fælles funktioner inden for arkivernes virksomhed er derimod henlagt til centre, der er placeret i enkelte institutioner. Ved Landsarkivet for Sjælland m.m. er placeret et konserveringscenter, ved Landsarkivet for Nørrejylland et filmningscenter og ved Rigsarkivet er placeret et it-center.

Til § 4

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til den gældende bestemmelse i § 2, idet der dog som nr. 4 er tilføjet en ny bestemmelse om, at det indgår i Statens Arkivers formål at vejlede borgere og myndigheder i benyttelsen af arkivalier.

Arbejdsgruppen har i betænkningen gjort sig overvejelser om, hvorvidt der i loven bør fastsættes bestemmelser, der klarere forpligter offentlige arkiver til aktivt at virke for en mere intensiv udnyttelse af arkiverne. Bestemmelserne om tilgængelighed kunne således suppleres med lovfæstede forpligtelser for offentlige arkiver til at bistå offentligheden med adgang til arkiverne og til at anvende ny informationsteknologi til at fremme denne adgang. Der vil for Statens Arkiver i betydeligt omfang være tale om en lovfæstelse af allerede etableret praksis.

Til § 5

Bestemmelsen svarer med en redaktionel ændring til den gældende bestemmelse i § 6. Der tilsigtes ingen indholdsmæssige ændringer. Bestemmelsen fastslår, at Statens Arkiver behandler sager vedrørende brug af rigsvåbenet og er rådgivende for offentlige myndigheder i spørgsmål vedrørende offentlige våbener, segl og emblemer.